[illegible]ste Jaargang — Nr 34. Zaterdag 27 Augustus

ABONNEMENT:

Men schrijft in te Tongeren Drukkerij COLLÉE.

Abonnementsprijs **fr. 7.50**

Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen moeten **franco** gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, 37-39, Tongeren

Telefoon 12

Postcheks rekening nr 38923.

15 centiemen het nummer.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN

Voor de aankondigingen b
provinciën Limburg en Luik,
men zich uitsluitend tot de
Havas, 8, Place des Martyrs,
SEL ; 8, Place de la Bourse, P
en 6, Bream's Buildings, LON
E. C. 4.

TONGEREN, 27 AUGUSTUS 1921.

Het herstel der eenheid tusschen de Belgische Katholieken.

Onder dezen titel schrijft de brusselsche briefwisselaar van het *Handelsblad* het volgende:

Weken en maanden op voorhand bereidde men zich vroeger op de Kamerverkiezingen; thans schijnen zeer weinigen er aan te denken dat binnen acht weken in ons land eene algemeene verkiezing voor Kamer en Senaat zal plaats hebben. We zijn nu wel in de vacantietijd, dat mag ons echter niet verhinderen een waakzaam oog in 't zeil te houden en tijdig te handelen, opdat we den 23e Oktober niet onvoorbereid voor de stembus zouden staan.

Dat deze kiezing van het grootste belang is voor de toekomst van onze partij en van ons land, behoeft niet aangetoond te worden. Anderzijds kan niet verdoezeld worden dat onze partij niet meer is wat ze voor den oorlog was. Toen kon men de katholieke partij vergelijken met een goed geordend korps waar eensgezindheid, tucht en eendracht heerschte, door welke eigenschappen niet zelden onverwachte zegepralen werden behaald. Er bestonden alsdan wel meeningsverschillen tusschen de verschillende groepen, doch in kiezingstijd werden deze naar den achtergrond geschoven, terwille van de hoogere, gemeenschappelijke principen, die aan de basis liggen onzer partij en om deze te doen zegevieren.

Sedert den wapenstilstand echter, bestaat die eenheid, die onze kracht uitmaakt, niet meer. Thans gelijken de Belgische katholieken min of meer aan een gedebandeerd leger. Nieuwe tijden, nieuwe noodwendigheden hebben nieuwe toestanden in 't leven geroepen. Indien we echter willen — en wie zou anders wenschen — dat de katholieke Staatspartij weder in ons land de plaats inneme, die haar rechtmatig toekomt; indien we willen dat in de regeering van dit land worde rekening gehouden met de hooge grondbeginselen der christene levensbeschouwing, dan moeten we ten alle prijze, er voor zorgen dat alle katholieken, zonder onderscheid, wederom de handen ineen slaan, om gezamentlijk een beslisten kamp, alhoewel door vreedzame middelen, tegen de tegenpartij te voeren. 't Geldt hier een strijd voor gedachten en grondbeginselen; voor geweld is er dus geen plaats.

Het redmiddel.

In de eendracht ligt dus de redding. Vooraanstaande katholieken hebben dan ook sedert eenige weken reeds de volgende kwestie grondig bestudeerd: Hoe kunnen we, met het oog op de aanstaande kiezingen, de eenheid in onze gelederen herstellen? Besprekingen werden gehouden, tot dusver vertrouwelijk, teneinde den goeden gang er van niet te schaden. Ten slotte is men tot het besluit gekomen dat het wenschelijk, ja hoogstnoodig is, onverwijld eene Belgische Unie op te richten van alle katholieken des lands. (De Fransche benaming luidt: Union Catholique Belge.)

Aan het hoofd dezer Unie zal een groep staan die het bestuur er van zal uitmaken en uit 24 leden zal bestaan.

Dit bureel wordt ingericht volgens het princiep der standorganisatie, zoodat alle groepeeringen, alle standen der bevolking in deze Unie zullen vertegenwoordigd zijn. De Federatie der katholieke kringen zal in het bestuur der Unie zes afgevaardigden hebben — drie Vlamingen en drie Walen, de Christene werkliedenvereenigingen zullen eveneens door drie Vlamingen en drie Walen vertegenwoordigd zijn; id. voor de middenstandsbonden en de landbouwvereenigingen (Boerenbonden): zoodat aan het hoofd der katholieke partij een keurkorps van 24 man zal staan. De heeren Helleputte en Poullet zijn reeds als afgevaardigden aangeduid door de Boerenbonden; minister Van de Vyvere, minister van ekonomische zaken door de middenstanders.

Op het einde dezer maand zullen deze 24 een vergadering houden, waarop dan het programma zal worden bepaald, 't welk door de vereenigde katholieken bij de aanstaande wetgevende kiezingen zal worden verdedigd.

Van een invloedrijk lid der regeering vernemen we dat men de beste resultaten verwacht van dit nieuwe organisme. De drang naar eendracht en onderlinge verstandhouding openbaart zich in alle groepen. Onze hoogere idealen zouden schipbreuk lijden, indien we niet met aaneengesloten gelederen den kiesstrijd aanvangen. Ofschoon alle standen in dit centraal organisme zullen vertegenwoordigd zijn, behoudt natuurlijk iedere groepeering haar eigen programma, voor wat de afzonderlijke wenschen en noodwendigheden der verschillende groepen betreft.

Te Brussel bereiden de katholieken zich van nu af tot den kiesstrijd en wordt reeds alles nauwkeurig bestudeerd.

DE ZONDAG

Eene der ernstige kwalen van den tijd, eene kwaal die onberekenbare verwoestingen aanricht en die dreigt te verkankeren zoo geene spoedige en krachtdadige middelen worden aangewend, is de vermindering van den familiegeest bij de arbeidende bevolking.

De familiegeest, die bron van gelukzaligheid voor den werkman, die geheime kracht, welke den vader naar vrouw en kinderen trekt, die al de leden van het huisgezin eene weldadige vreugde laat smaken, wanneer allen vereenigd zijn — die geest is helaas! uit vele woningen gebannen.

Het valt in ons bestek niet de oorzaken op te zoeken van dien toestand, daar wij ons slechts hebben voorgesteld van een onfeilbaar middel aan te wijzen, om dien familiegeest weer te doen herleven, daar waar hij uitgedoofd of verzwakt is.

Dit middel is het vieren van den Zondag.

Wat is er beter bekwaam, ja, om het huisgezin en den familiegeest te bewaren, dan het vieren van den Zondag?

Gedurende de week is de werkman gedurende gebeel den dag bijna door dringende noodwendigheden van het werkhuis of van den landbouw van vrouw en kinderen weggerukt.

Des Zondags alleen, wanneer de keten des werks is gebroken en dat de werkman zich aan de zijnen wijden zal, kan hij oprechte echtgenoot en vader zijn, en kan hij er de plichten van volbrengen en er de vreugde van smaken.

Ja, des Zondags alleen.

Maar dat moet de christen Zondag wezen.

Wordt de vader door slechte werkgezellen uit zijne woning gelokt, o, dan zal de Zondag hem nog meer last, nog meer ontevredenheid aanbrengen dan de weekdag.

De Christen Zondag, zeggen wij, kan den arbeider vreugde en zoete voldoening geven.

Des morgens hoort de werkman de mis om hem te versterken in 't christelijk leven; in het sermoon of korte aanspraak wakkert de herder hem aan om zijne plichten wel te volbrengen, om te beminnen en wel op te leiden, degenen welke de Heer hem heeft geschonken, ten einde na een leven van werken en zwoegen te mogen genieten een zalige rust in een beter vaderland.

De werkman keert, doordrongen van goede gevoelens bij de zijnen terug; telkens hij vrouw en kroost terugziet, voelt hij nieuwe liefde voor allen; de zoete woorden zijner gade, streelingen zijner kleinen, zijn hem telkens aangenamer, gevoeliger.

Gaat hij met zijn huisgezin in den kleinen tuin, zit hij met hetzelfde aan tafel of doet hij er in de namiddag eene wandeling mede in het veld, altijd smaakt hij genoegen, voelt hij inwendig vreugde met de zijnen vereenigd te wezen.

En die vereeniging, dat samen zijn op echt christelijke wijze van alle leden des huisgezins, is eene rijke bron van zedelijkheid, van welvaart.

Wil men het volk aan de slechte en bedervende ophitsingen ontrekken, wil men het terugbrengen tot het huisleven met zijne eerlijke en zoo zuivere vreugden, dat men het dan leere: de christen Zondag in het huisgezin doorbrengen, waar de zeden bewaard blijven en de godsdienst onderhouden blijft.

Socialism en Verdraagzaamheid.

De goddeloosheid van 't Socialism moet een wapen zijn tegen zijn verspreiding.

De konscientie kan men 'n tijd in slaap wiegen; maar of zelden zal men haar stem verdooven.

Dat wordt ge gewaar als ge met *rechtzinnige* menschen (Goddank! er zijn er nog) in een goede omstandigheid een hartelijk woord kunt spreken. Beproeft het maar eens met den eenen of den anderen socialist, die nog voor of onder den oorlog naar de kerk ging. Laat hem zien met klare bewijzen dat het socialism met het geloof van zijn ouders en zijn vroegere jaren in strijd is; hoe zij die het aankleven meewerken om de goddeloosheid te verspreiden, met haar slechte gevolgen voor iedereen en bijzonder voor de opvoeding der kinderen; na een zekeren tijd zult ge gewaar worden dat uw woorden treffen. Dien mensch zijn konscientie is wakker geschud, en gelijk zoovelen, zal hij eens terugkomen.

Maar ik zeg: ge moet met 'nen *rechtzinnigen* mensch te doen hebben. Niet met eenen die vastligt door 'n vet postje, 'n vrije liefde, 'nen toekomstigen parvenu, of zoo iets.

* * *

We gaan eenige gezegden wikken en wegen, die in den mond van socialisten liggen.

« De socialisten respecteeren ieders gedacht. Mij laten ze heelemaal vrij »

Eilaas! het socialism won meer en meer veld. In den Wereldbrief van December '64 schreef Pius IX:

« Niet tevreden met den godsdienst *uit het openbaar* te verbannen, willen zij hem ook nog *uit het huisgezin* verdrijven. »

Ook in zijn Wereldbrief Rerum Novarum, — om den bijzonderste te noemen — heeft Leo XIII, de Paus der Werklieden, het Socialism als den grooten vijand van 't kristendom veroordeeld.

* * *

En nu de uitspraken van de roode leiders zelf.

De vader van 't socialism, Marx, laat in zijn geschriften geen gelegenheid ontsnappen om een open of verborgen aanval op 't kristendom te doen.

« De godsdienst, zegt hij, is het *opium* van 't volk » « De vernietiging van den Godsdienst is de eisch *van 't werkelijk geluk.* »

Een ander Duitsch apostel van 't socialism, Bebel, schrijft in zijn droevig berucht boek « Die Frau » naast afschuwelijkheden op zedelijk gebied:

« Wij laten den hemel over aan de engelen en aan de musschen. »

In den Rijksdag op 31 December '81 verklaarde hij in den naam zijner partij:

« Wij streven naar hetgeen men op godsdienstig gebied noemt, naar de godloochening! »

En in een ander boek, « Kristendom en socialism staan tegenover als vuur en water. »

En Liebknecht: « Het is onze plicht het geloof aan God uit te roeien. » (Der Volksstaat, 1875)

De Franschman Renaudel, in zijn boek *Pour le Socialisme*: De Socialisten moeten niet alleen antiklerikaal, maar ongodsdientig en godloochenaars zijn. »

De Engelschman Leltham, in 't boek: « Socialism en karakter »: Het geloof in God en al wat ermee samenhangt, heeft geen reden van bestaan meer.

De Hollander Van der Zwaag: « Wij moeten den godsdienst ondermijnen. » (De Klok 26 Januari 1906)

En de Belgische leiders? Hoort Van der Velde, op 1 October 1893:

« 't Is om den godsdienst te vernietigen dat de Socialisten zich tot de Vrijmetselarij hebben gekeerd. »

Anseele, in de Kamer, op 7 December 189?: « Als men ons, socialisten vraagt wat onze godsdienstige gedachten zijn, dan zullen wij met Liebknecht antwoorden: *Wij zijn godloochenaars!* »

BUITENLAND.

Frankrijk.

M. Poincaré aan 't woord.

Te Etain werd in bijwezen van het Amerikaansch Legioen, een gedenkteeken onthuld aan de nagedachtenis der inwoners van die gemeente welke in 1914 zoo laf door de Duitschers vermoord werden M. Raymond Poincaré, gewezen President der Fransche Republiek, sprak er eene merkwaardige redevoering uit. Na hulde gebracht te hebben aan de Martelaars, wees hij er op dat de Duitschers beweerden die ongelukkigen te hebben moeten neerschieten omdat zij verscheidene hunner soldaten vermoord hadden.

« Dat is leugen, vervolgde de redenaar; 't is dezelfde fabel welke de indringer bezigde om ook overal elders zijne moorden te verbloemen. In België, zoowel als in Frankrijk, hebben de Duitschers die legende willen verspreiden om een schijn van voorwendsel te geven aan hunne voorberaamde gruweldaden. Toen ik over eenige dagen te Leuven was, heb ik mij kunnen vergewissen dat daar dezelfde leugens uitgestrooid waren. Overigens, we weten, en heel de beschaafde wereld weet dat al de vooruitzettingen der Duitschers leugens zijn. Immers, overal ontmoet men de helaas! nog zichtbare en tastbare bewijzen van hun ijselijken willekeur. Overal ziet men nog heele buurten in puin liggen, moedwillig in brand gestoken. Waarom de akelige waarheid verduiken onder eene in 't oog springende schijnheiligheid? Vóór zij den voet op ons grondgebied zetten had het Duitsch leger geen geheim gemaakt van wat het doen zou in geval het ergens moest binnen vallen. De Duitsche geleerden, de politieke mannen, de legeraanvoerders hadden het luid verkondigd dat een goed opgemaakt stelsel van schrikaanjaging het beste middel is om snellen militairen bijval te rapen. 't Is met opgezetten wil dat er gemoord en gebrand werd en klaar is het dat de voorwachten van het Duitsche leger bestonden uit moordenaars en brandstichters.

» Hoe zou het mogelijk wezen dat wij die al de gruwelen kennen, de armen zouden kunnen opnemen aan de bewerkers van al dien rampspoed? 't Is niet de haat die ons leidt. Het overwinnend Frankrijk heeft altoos den overwonnen vijand met grootmoedigheid behandeld. Moest Duitschland rechtzinnig zijne nederlaag bekennen en op eerlijke wijze trachten de aangerichte schade te herstellen, dan zouden wij nog edelmoedig kunnen zijn. Maar, tegenover een weerbarstig volk dat niets erkent, kan men zich ook niet toegevend toonen. We zijn thans zoo vredelievend als in 1870, als in de maand Augustus 1914. Maar opdat de vrede rechtvaardig en sterk weze, moet er gezorgd worden dat wij ons behoeden tegen een nieuwen oorlog. 't Volstaat niet dat, na vier jaar van roof, van moord, van plundering, van brandstichting men uitsluitelijk voor den dag zou komen met drie regeltjes, brandmerking, ingelast in het Verdrag van Versailles en die alles moeten doen vergeten. Neen, de eeuwige rechtvaardigheid kan geen vrede hebben met eene beslissing welke schier in medeplichtigheid ontaardt. De gedenkteekens die opgericht worden moeten blijvende getuigen zijn van wat er voorgevallen is. Ze moeten aan de nakomelingen zeggen: « Hier rusten burgers die, zonder reden, door Duitsche soldeniers vermoord werden. Hun eenige misdaad was dat zij hun Vaderland minden. Hunne stad werd in puin gelegd, hun land zou ten onder gegaan zijn zonder den Heldenmoed zijner zonen. Maar gij, voorbijganger, die door de heropgebouwde steden en dorpen wandelt, bekijk er de graven, de gedenkteekens en dat de vlam der herinnering altoos in u opflakkere »

Hongarië

Von Kövess sigarenwinkelier.

De laatste opperbevelhebber van het Oostenrijk Hongaarsch leger, commandeur der Maria-Theria-orde, ridder der orde Pour le Mérite, de overwinnaar van Iwangorod, de veroveraar van Belgrado, de bedwinger van Montenegro en de bevrijder van Czernowitz, veldmaarschalk Herman von Kövess, heeft, naar uit Boedapest wordt gemeld, van het Hongaarsche ministerie van financiën vergunning gekregen te Boedapest een sigarenzaakje op te zetten. De Roemeensche regeering heeft hem n.l. zijn in Zevenburger gelegen bezittingen ontnomen en nu moet hij op deze wijze zijn onderhoud verdienen.

Rusland.

De cholera. — Naar « Politiken » uit Reval verneemt, hebben de volkscommissarissen van de Russische sovietrepubliek in hun jongsten raad besloten tot een aantal maatregelen ter bestrijding van de cholera-epidemie. De besmette gouvernementen zijn de « doode streken » verklaard en het is op doodstraf verboden de grens dier gouvernementen te overschrijden. De bestrijding der ziekte is opgedragen aan de plaatselijke commissarissen. Het commissariaat van verkeer zal zoo snel mogelijk de spoorwegstatiën en aanlegplaatsen van gekookt water voorzien en zoo vlug mogelijk het spoorweg-, stoomboot en ziekenhuispersoneel laten inenten. Niettemin zijn de sovietbladen tamelijk zwartgallig gestemd ten aanzien van de verwachte uitslagen. Zoo zegt de « Iswestia »: «De besmetting heeft zich in alle hoeken des lands verspreid. Wij zijn niet meer in staat hulp te bieden. De gezondheidstoestand is overal verschrikkelijk achteruit gegaan. Zelfs in de grootste steden is er van een behoorlijke rioleering geen sprake meer. De plattelandsbevolking heeft in tal van plaatsen geweigerd zich te laten inenten tegen de cholera, daar in de dorpen het gerucht loopt, dat de regeering besloten zou zijn alle besmette lieden te vergiftigen. In enkele dorpen waren de boeren van meening, dat het ter voorkoming van besmetting voldoende was groote vuren op de grens van de besmette dorpen aan te leggen. Nadat zij zich zoo voor besmetting behoed hadden, eischten zij, dat het personeel van den gezondheidsdienst uit de dorpen verwijderd zou worden »

Gemengde berichten

Verrezen!

Na eene langdurige ziekte stierf — zoo toch meenden de geneesheeren — in de Italiaansche wijk Petite Sicile, te Tunis, de 19 jarige juffer Ruisi Tanta. Alles was gereed voor de begrafenis en de familieleden kwamen, vooralleer de kist zou gesloten worden, de jeugdige doode nog eens aankijken. Plotseling rechtte Ruisi Tanta zich op en eenige stonden later kon zij heel goed door het huis wandelen. Men ijst bij de gedachte dat het bitter weinig scheelde of het meisje werd levend onder de aarde gestopt.

De misdaden op den spoorweg.

De misdaad schijnt in den laatsten tijd den spoorweg te zoeken. Herhaaldelijk bevatten de bladen berichten van beroovingen, moorden in treinen gepleegd. Ditmaal berichten de Fransche bladen over een misdadiger, die in een trein naar Vintimilia vertrok.

De statieoverste verwonderde zich, niet over de vraag, maar over de stem van de jonge vrouw. Hij meende er een mannenstem in te herkennen en nadat hij de gevraagde inlichting gegeven had, telefoneerde hij zijn argwaan aan de Marseillaansche politie.

Twee inspecteurs van policie, in allerijl naar Aubagne gekomen, troffen de jonge vrouw in het kompartiment, waar zij juist was ingestapt.

Zij bleken een goede vangst te doen, want in de vrouwelijke uitdossing verborg zich een jonge Italiaan, die weldra bekende een van de twee boeven te zijn, die onlangs op den weg van Berre, een bankbediende beroofd hadden van 70,000 fr.

Belgische krijgsgevangenen in Duitschland.

Soms doet de tijding de ronde dat nog Belgische soldaten, die gevangen zaten in Duitschland, naar huis teruggekeerd zijn en wordt er bijgevoegd dat nog tal van ongelukkigen opgesloten zijn door onze gewezen vijanden.

Dergelijke geruchten doen de hoop herleven in vele rouwende gezinnen. Ten onrechte echter, want, op een vraag desaangaande aan den minister gesteld, heeft deze geantwoord, dat de talrijke vragen omtrent krijgsgevangenen in Duitschland onderzocht werden.

Indien men geen spoor vindt van allen omtrent wie er navraag gedaan werd is zulks te wijten aan het feit dat, in 't begin van den oorlog, vele landgenooten gedood en begraven werden zonder dat men den tijd had hun identiteit vast te stellen.

Thans zijn slechts nog zes vragen waarvoor een onderzoek hangende is.

Moeilijke redding van een krankzinnige.

Voor de oogen van duizenden in angstige spanning verkeerende toeschouwers hebben twee New-Yorksche politiebeambten een even moeilijke als kranige redding verricht.

Een krankzinnige was namelijk bovenop den top van een der 350 voet hooge torens geklommen, waaraan de kabelsteener hangbrug — de groote Williamsburg brug, welke de stad New-York met Long Island verbindt — bevestigd zijn, om zich naar het scheen, van daar af in de rivier te werpen.

De krankzinnige, een jonge Hongaar, werd boven op het smalle platte gedeelte van den toren gezien, waar hij wild met zijn armen zwaaide.

De twee policiemannen klommen nu den krankzinnige na en binnen weinige minuten zag men den ongelukkige met de twee agenten in een heele worsteling gewikkeld.

Daar men er niet in slaagde, den Hongaar te overmeesteren, sloeg een der policiebeambten hem met zijn gummistok bewusteloos. Daarna volgde het moeilijkste deel van hun taak, namelijk het naar beneden brengen van den bewusteloozen man.

Het leven eener lichtzinnige v

Toen Sara Cambelina Cowen tien ja
den, op 22 jarige leeftijd, het fortuin
vader, den president van de Baltim
Ohio Railway, erfde, was zij niet alleen
rijkste, doch ook een der mooiste vrou
de « society » van Baltimor. Twee j
den dood van haar vader huwde zij
les Monson, doch nauwelijks was de sp
koning overleden, of zijn dochter liet
haar echtgenoot scheiden om een le
verkwisting en losbandigheid te New-
beginnen. Prachtige feesten, kostbare
en kleederen, en niet het minst het
rend gezelschap van een bende klap
hielpen haar in betrekkelijk zeer kort
door haar vermogen van meer dan 12
been. Toen haar geld op was, en er v
rijkdom aan juweelen niets meer was
bleven, lieten haar « vrienden » haar
aan haar lot over. Zij geraakte volkom
lager wal, en weldra hoorde men niets
van haar, totdat zij eenige dagen geled
vergiftiging in een armzalig hotelletje t
York een einde maakte aan haar ra
leven.

Haar lijk is in de Morgue herkend do
neef, die het stoffelijk overschot van d
lukkige naar haar geboortestad hee
overbrengen.

Lijken in stukken ges

Een massa-moordenaar te Bertijn. —
nabijheid van het Schlesische Bahnhof
zich een massa moordenaar op te houd
wiens rekening zes moorden, welke
laatsten tijd zijn gepleegd, worden gesc
Al deze moorden zijn op dezelfde wijze
ven, de slachtoffers werden in stukken
den, in de Berlijnsche grachten teru
den. Het in stukken snijden heeft b
steeds op dezelfde wijze plaats gehad. M
hier vermoedelijk met een lustmoorde
doen. De politie is reeds iemand op het
die ernstig van het plegen dezer m
wordt verdacht.

IJselijk drama te L

Twee dooden voor een kieken. — Twe
ners der gemeente Lestin, bij Dinant,
in de jammerlijkste omstandigheden h
verloren.

Om een kwestie van een kieken dat
grond van den gebuur kwam pikken
hem werd doodgeschoten, kregen Alfre
nissen en Fernand Dignier, de twee g
ruzie.

Deze liep zoo hoog op dat Theunissen
weerschot loste op Lignier, die in voll
doodelijk werd getroffen.

Hij had echter nog de kracht binnen
om zijn geweer te grijpen en Theunisse
dood neer te schieten.

Dignier stierf kort nadien.

Zij waren beide getrouwd en laten
4, en de andere 5 kinderen achter.

En dat voor een kieken!

De vijf dagen-abonnenten op den spo

Abonnementen, geldig gedurende vijf
over al de Belgische spoorwegen, worde
geven tegen onderstaande prijzen:
1e klasse, 130 frank; 2e klasse, 80
3e klasse, 50 frank.

Zij vallen onder toepassing van de a
ne voorwaarden voor gewone abonne
op al de Belgische spoorwegen, behou
volgende bijzondere bepalingen:

a) Zij gaan in op den dag hunner
vastgesteld door den stempel der st
vervallen den vijfden dag te middernac

b) De waarborg is 10 frank;

c) De kaarten zijn in alle statiën en
verkrijgbaar op mondelinge aanvraag,
laatste daags voor den eersten dag van
tiging moet gedaan zijn;

d) Die abonnementen kunnen noch
ken, noch verwisseld worden voor eene
klasse; bij verlies worden zij noch ver
noch terug betaald.

Dit besluit treedt in werking op 25 A
1921 (Staatsblad van 15-16-17 Augustu

Een Mahomedaansch feest in W

In de steenkolenmijnen van het
arbeiden tal van vreemdelingen, o. a.
kanen en Algerijnen. Deze week had, i
sardmijn, een Mahomedaansch feest p
De oudste van de groep zegde gebe
waarop al de anderen antwoordden,
werden, naar Afrikaansche wijze, 15
geslacht en opgegeten.

— 7 —

HET BLAUWE KRUIS

DOOR

G. K. CHESTERTON

(VERVOLG).

De speurder ging kalm en zelfs aarzelend aan een schrijftafel zitten, maar zijn oog was het stalen oog van den strafrechter. Hij teekende vlug wat aan op een papier dat voor hem lag en vroeg toen kort af: Is iedereen hier?

— Meneer Brayne niet, zei de hertogin van St-Michel, rondkijkende.

— Neen, zei Lord Galloway, met een heesche, barsche stem. En meneer Neil O'Brien ook niet, als ik wel heb.

Ik zag hem in den tuin wandelen, toen het lijk nog warm was.

— Iwan, zei de speurder, ga majoor O'Brien en meneer Brayne halen. Meneer Brayne rookt in de eetkamer een sigaar uit, dat weet ik; majoor O'Brien wandelt, geloof ik, in de serre op en neer, maar ik ben daar niet zeker van.

De trouwe dienstknecht verdween uit de kamer en voor iemand een kik had gegeven of een beweging gemaakt, ging Valentin met dezelfde militaire snelheid van uiteenzetting voort:

— Ieder weet hier, dat er in den tuin een man dood is gevonden, met het hoofd glad afgeslagen Dr Simon, u heeft het onderzocht. Gelooft u, dat om iemand zoo het hoofd af te slaan groote kracht noodig is of misschien alleen een heel scherp mes.

— Ik zou zeggen, zei de bleeke dokter, dat het in het geheel niet met een mes kan gedaan zijn. — Heeft u eenig gedacht, hernam Valentin, met welk instrument het dan kan gedaan zijn?

— Rekening houdende met moderne werktuigen, begrijp ik het niet, zei de dokter, zijn pijnlijke wenkbrauwen optrekkende. Het is niet gemakkelijk een hoofd af te hakken, zelfs onhandig, maar dit was een zuivere snede. Het kan gedaan zijn met een strijdbijl of een oude bijl van een beul, of een oud slagzwaard.

— Maar goede hemel! riep de hertogin, die het bijna op haar zenuwen kreeg, er zijn hier geen slagzwaarden en strijdbijlen.

Valentin was nog bezig op het papier voor hem.

— Zeg mij, zeide hij, vlug doorschrijvende, kan het gedaan zijn met een lange Fransche cavaleriesabel?

Er werd zacht op de deur geklopt, waardoor, om de een of andere menschelijke reden, allen het bloed verstijfde, gelijk bij het kloppen in Macbeth. Te midden van ijskoude stilte, bracht dr Simon uit:

— Een sabel, ja, ik denk, dat zou wel gaan.

— Dank u, zei Valentin, kom binnen, Iwan!

De getrouwe Iwan opende de deur en liet majoor Neil O'Brien binnen. Hij had hem eindelijk in den tuin gevonden, waar hij op en neer liep.

De Iersche officier stond uitdagend bij de deur.

— Wat wilt ge van me? riep hij.

— Gaat daar zitten, zei Valentin kalm en vriendelijk. He, ge draagt uw sabel niet? Waar is die?

— Ik heb mijn sabel in de boekenkamer op tafel gelaten, zei hij, in zijn ontstuiming met sterker Iersch accent sprekende. Het ding hinderde me....

— Iwan, zei Valentin, haal even de sabel van den majoor uit de boekenkamer.

Terwijl de knecht weg was ging hij voort:

— Lord Galloway zegt, dat hij u uit den tuin zag komen vlak voordat hij het lijk vond. Wat deed gij in den tuin?

De majoor liet zich onverschillig in een stoel vallen.

— O, zei hij in zuiver Iersch, ik bewonderde de maan. Een gesprek met de natuur, mijn waarde.

Er ontstond eene beklemmerde stilte. Ze duurde lang en eindigde met dien dood gewonen vreselijken klop op de deur. Iwan verscheen weer; hij had een leege stalen schede in de hand. Dit is al wat ik kan vinden, zei hij.

— Leg het op de tafel, zei Valentin zonder op te zien.

Er was een onmenschelijke stilte in de kamer, gelijk de zee van onmenschelijke stilte rondom de bank van den gevonnisden moordenaar. De slappe uitroepen van de hertogin waren al lang weggestorven. Lord Galloway's felle haat was bevredigd en zelfs bedaard. De stem, die zich nu liet hooren, was geheel onverwacht.

— Ik geloof, dat ik het u kan zeggen, riep Lady Margaret, met die heldere, trillende stem, waarmede een moedige vrouw openlijk spreekt. Ik kan u zeggen, wat meneer O'Brien in den tuin deed; hij zelf is verplicht er over te zwijgen.

Ik zei, dat ik in mijn familieomstandigheden hem slechts mijn achting kon geven. Ik weet niet, voegde zij er met eenen pijnlijken glimlach bij, of hij er nu nog wel iets om geeft. Want ik biedt hem nu mijn achting aan. Ik wil overal bezweren, dat hij nooit zooiets heeft gedaan als dit.

Lord Galloway was zijn dochter genaderd en trachtte haar het zwijgen op te leggen op een toon, dien hij meende dat voor anderen onverstaanbaar was.

— Hou uw mond, Maggie, zei hij in een donderend gefluister. Waarom moet gij den kerel dekken? Waar is zijn sabel? Waar is zijn verdraaide cavalerie..

Hij hield op om den zonderlingen blik, waarmede zijn dochter hem aanstaarde, een blik die voor alle aanwezigen een sombere magneet was.

— Oude dwaas! zei zij op zachten toon zonder ook maar moeite te doen om eenigen eerbied in haar stem te leggen. Wat denkt ge, dat ge tracht te bewijzen? Ik zeg u, dat die man onschuldig was, terwijl hij bij mij was. Maar al was hij niet onschuldig hij was bij mij. Als hij in den tuin iemand heeft vermoord, wie moet het dan hebben gezien? Wie moet er tenminste van hebben geweten? Is uw haat voor Neil zoo groot, dat gij er uw eigen dochter om...?

Lady Galloway gaf een gil. Alle anderen zaten te rillen bij de aanraking van de Satanische tragedies die er meer tusschen gelieven zijn geweest. Zij zagen het trotsche, witte gelaat van de Schotsche aristokrate en haar beminde, den Ierschen gelukzoeker, als oude portretten in een donker huis. De langdurige stilte was vol zwevende geschiedkundige herinneringen van vermoorde gemaals en giftmengende minnaars.

Te midden van het akelig zwijgen zei een onschuldige stem:

— Was het een erg lange sigaar?

De verandering van gedachte was zoo groot, dat men moest rondkijken om te zien wie er had gesproken.

— Ik bedoel, hernam de kleine pater Brown uit den hoek van de kamer. Ik bedoel die sigaar, die meneer Brayne uitrookt. Het moet er een geweest zijn zoo lang als een wandelstok.

Ofschoon de opmerking ongepast scheen was er zoowel instemming op Valentin's gezicht, toen hij zijn hoofd ophief.

— Zeer juist zei hij scherp. Iwan, ga, nog eens naar meneer Brayne kijken en breng hem dadelijk hier.

Zoodra de factotum de deur achter zich had gesloten richtte Valentin zich met een geheel nieuwen ernst tot het jonge meisje.

— Lady Margaret zei hij, ik ben er zeker van, dat wij allen u dankbaar zijn en bewonderen, omdat gij uw waardigheid van lager orde op zij gezet en het gedrag van den majoor verklaard hebt. Maar er is nog een gaping. Lord Galloway ontmoette u, als ik het wel begrijp, terwijl ge uit de studeerkamer naar de zaal ging en eerst eenige minuten later vond hij den tuin en zag hij den majoor er nog in wandelen.

— Ge moet bedenken, antwoordde Margaret met een zachte ironie in haar stem, dat ik net zijn aanzoek had afgewezen. Wij konden dus moeilijk arm in arm terugkeeren. Hij is een heer en hij bleef achter, en zoo wordt hij nu van een moord beschuldigd.

— In die enkele oogenblikken, zei Valentin streng, zou hij werkelijk...

Weer een klop op de deur en Iwan stak zijn geteekend gezicht binnen.

— Met uw verlof, meneer, zei hij, meneer Brayne is weggegaan.

— Weg! riep Valentin en voor het eerst stond hij op.

— Weg, er van door, verdwenen, antwoordde Iwan in grappig Fransch. Zijn hoed en jas zijn ook weg en ik zal u nog iets zeggen dat de deur dicht doet. Ik liep het huis uit om te zien of ik eenig spoor van hem vond, en ik vond een spoor, een van belang.

— Wat bedoelt ge? vroeg Valentin.

— Ik zal het u toonen, zei de dienstknecht, en hij verdween weer met een flikkerende bloote sabel, aan een punt en snede met bloed gestreept. Allen in de kamer keken er naar alsof het een bliksemstraal was. Maar de beproefde Iwan ging voort:

— Ik heb die sabel gevonden in de struiken een meter of veertien den kant naar Parijs op, m. a. w. net waar uw achtenswaardige meneer Brayne hem heeft neergegooid, toen hij wegliep.

Weer een stilte, maar van een nieuwe soort. Valentin nam de sabel, bekeek hem, dacht, blijkbaar diep in gepeins, na en wendde O'Brien een eerbiedig gelaat toe:

— Majoor zeide hij, wij vertrouwen, dat gij ten allen tijde dit wapen zult overleveren, als de politie het wil onderzoeken. Laat mij intusschen, voegde hij er bij, terwijl hij het staal weer in de klinkende schede liet vallen, uw sabel teruggeven.

Het gehoor kon zich nauwelijks wee
om het militaire symbolisme van deze
ling toe te juichen.

Voor Neil O'Brien was dat gebaar in
het keerpunt in zijn leven. Toen hij
zen van den ochtend opnieuw in den
zinnigen tuin wandelde, was de tragi
beduidenheid al van zijn gewone uit
zijn gezicht ontvallen; het was nu e
met vele redenen om gelukkig te zijn. L
loway was een heer en had hem zijn
schuldiging aangeboden. Lady Marga
iets beters dan een dame, een vro
het minst, en had hem, terwijl zij sam
het ontbijt tusschen de oude blo
dwaalden, misschien iets beters dan ee
ging van leedwezen aangeboden.

Het heele gezelschap was opgewekter
schelijker gestemd, want schoon het
van den dood er nog was, het wicht
verdenking was van hen allen afgelich
den zonderlingen millionair naar Parij
zonden, een man dien zij nauwelijks
De duivel was het huis uitgeworpen,
zich zelf uitgeworpen.

Maar het raadsel was er nog, en toe
in den tuin naast Dr Simon op een b
zitten, begon die fel wetensch
man er opnieuw over. Hij kreeg niet v
den uit O'Brien, die aan aangename
dacht.

— Ik kan niet zeggen, dat het me
schelen, zei de Ier openhartig, voo
zaak mij duidelijk lijkt. Blijkbaar ha
dien onbekenden man om de een of a
den, hij lokte hem in den tuin en
met mijn sabel het hoofd af. Vervolg
te hij naar de stad en gooide onder
mijn sabel weg. Tusschen haakjes,
me verteld, dat de doode man een A
sche dollar in den zak had. Het wa
landgenoot van Brayne, en dat maakt
nog duidelijker.

Ik zie geen moeilijkheid meer in d

Wordt v